

for derfra at hente Argumenter til Forsvar derfor eller fortælle Historier om, at man under Bedækning maa føre Folk gennem Landet. Jeg tror nemlig ikke, at det er den rette Slags Argumenter. Der var ibrigt flere Ting i det ærede Medlems Foredrag, som det kunde være behageligt at sige nogle enkelte Ting om. Jeg selv har nu den bestemte Opfattelse af det System, der følges her i Landet, og som det ærede Medlem forsvarede, at det System, hvor den samme Mand underligger og dømmer, grunder sig paa en fuldstændig Misforstaaelse af den menneskelige Natur, det grunder sig paa den Opfattelse, at det er muligt at tage Del, ibrigt og personlig Del i en Ting og saa bevare sin fuldstændige Upartiskhed. Det grunder sig med andre Ord, om jeg saa maa sige, paa den Opfattelse, at vi skulde have en hel Del Arkimedes'er, som man stiller udenfor Samfundet, som man kan lade optræde helt igennem under en Sag, lade lede Undersøgelsen, og som under denne kunde bevare en fuldstændig Upartiskhed og Uberørthed. Det er efter min Mening en komplet Umulighed, en fuldstændig Misfærdighed af den menneskelige Natur og Livsstilling. Det er umuligt omtrent at medvirke ibrigt ved nogen Ting uden at komme til at faae en forudfattet Mening, og jeg tror ogsaa, at det er umuligt for Noget at lede Indledningen af en Undersøgelse paa den Maade, som vore Underdommere skulde lede den, uden at det vil paavirke deres personlige Opfattelse, rent umiddelbart og maaste endog mod deres Villie. Jeg tror derfor, at det System, vi have her i Landet, og som jeg skal anerkende, er konsekvent og vanskeligt at rette paa, i mange Maader ikke er det mest korrekte System for Retspleien, som overhovedet kan eksistere, og med Hensyn til den Maade, hvorpaa det praktiseres, skal jeg ikke indlade mig paa at angribe Noget som helst, men naar det stadig høvdes, at det er fuldstændig engleagtige Væsenet omtrent, der praktiserer dette System, da vil jeg dog referere mig mod, at man fremhæver dette Argument til Forsvar for Systemet, at det er de mest hæderlige, de mest energiske og de mest duelige Dommere, der begaa de største Feil. Jeg tror, at denne Sætning trænger til — Ord for Ord maaste — at rettes, før den gaar ind i den Række af almenmenneskelige Sandheder, som skulde gaa i Arv til Efterslægten. Nei, Sandheden er den, at det er et grundforkert System, og at det ogsaa praktiseres paa en høit uheldig Maade, paa en Maade, som Forholdene paa mange Maader kunne gjøre endnu uheldigere. Jeg skal endnu

gjøre en enkelt Bemærkning til den overordentlig vidtløftige processuelle Stildring, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds gav af, hvorledes dette System, vi have, efterhaanden var blevet lobligt og godt. Det ærede Medlem glemte da i sin historiske Udvikling at lægge Mærke til og at fremhæve det, som det forekommer mig er Hovedpointet i det, og det er, at hele det System, vi have, med egen Tilstaaelse afgiven under Fængselstvang er fra Begyndelsen en fuldstændig Uloblighed. Jeg skal i den Anledning med den høitærede Formands Tilladelse tillade mig at oplæse danske Lov 1—15—2; den siger ligefrem: „Sider hand i Fængsel, og er i anden Mandes Bold og Dvang, og bekiender noget, som hand siden, naar han kommer i sin egen Frelse igien, benægter og fragaar, da bør saadan hans Bekiendelse ej være hannem til hinder, eller skade“. Det forekommer mig at være ganske ligefrem en Udtalelse om, at en Tilstaaelse, afgiven under Fængsling, er ulovlig, og det tror jeg vil være heldigt, om denne Lovbestemmelse, der er gaaet af Brug paa samme Maade, som en Gang adskillige af vore Provisorier gaa ud af Verden ved, at man glemmer dem, fordi de ikke mere bruges, kom til Værelse og Værdighed; den forekommer mig at indeholde et rigtig Princip, og nu omstunder, hvor man har gravet saa mange gamle Lovbestemmelser op, kunde man godt tage den op igjen. I alt Fald stemmer den efter min Opfattelse med det Rigtige paa det Punkt. — Jeg skal endnu, inden jeg slutter, tillade mig et Par Bemærkninger om de enkelte Forslag til Forbedring af Retspleien, som have været fremme her. Jeg kan fatte mig kort om det om Stenografer. Jeg tror, at det at indføre Stenografer er en Reform, som vil vise sig praktisk uigjennemførlig og umulig; jeg tror, at man maatte have en ganske overordentlig Mængde Stenografer, før at det kunde gennemføres, og endvidere, at disse Stenografer maatte være juridisk uddannede i en meget betydelig Grad; tillige tror jeg, at hvis man gennemførte det Forslag, vilde det blive den bekosteligste Reform af den kriminelle Retspleie, som overhovedet kan tænkes. Der er en anden Bemærkning, jeg vil gjøre, og det er om Reformen med Retskrivere. Jeg udtalte mig før Sul om denne Ting, men jeg anser det dog for rigtig paany at udtale, at denne Reform staar for mig, som ikke havende noget Værd i Virkeligheden. Her i Kjøbenhavn have vi i vor Kriminal- og Politiret fra gammel Tid havt fast ansatte Retskrivere, Protokolførere. Men at de skulde have udviklet en saa velsignelsesrig Virksomhed, at man skulde